

Sygn. akt I C 421/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy we Włocławku Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Orlik-Seligowska

Protokolant: st.sekr. sądowy Agnieszka Woźniak-Wiliszewska

po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2017 r. we Włocławku

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w W.

przeciwko P. Ć.

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w W. na rzecz pozwanego P. Ć. kwotę 377 zł (trzysta siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego P. Ć. kwoty 581,91 zł z umownymi odsetkami od dnia 16 października 2014 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że (...) sp. z o.o. (dawniej (...) Sp. z o.o.) w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej udziela drogą elektroniczną krótkoterminowych pożyczek gotówkowych przez internet. Osoba ubiegająca się o taką pożyczkę musiała zarejestrować się na stronie internetowej spółki, podając imię, nazwisko, numer pesel, numer dowodu osobistego, miejsce zamieszkania. Warunkiem rejestracji było potwierdzenie przeczytania i zaakceptowania o.w.u., które były zamieszczone na stronie internetowej spółki. W trakcie rejestracji osoba ubiegająca się o pożyczkę zobowiązana była dokonać przelewu opłaty rejestracyjnej na rachunek bankowy Spółki podany na jej stronie internetowej. Dokonanie opłaty rejestracyjnej miało na celu sprawdzenie przez Spółkę, czy podane dane w formularzu rejestracyjnym należą do osoby ubiegającej się o pożyczkę. W celu otrzymania pożyczki osoba zarejestrowana zobowiązana była złożyć wniosek o udzielenie pożyczki na formularzu umieszczonym na stronie internetowej spółki, gdzie zobowiązana była podać wnioskowaną kwotę, okres, na jaki ma zostać udzielona oraz termin spłaty pożyczki. Kwota pożyczki była przelewem przekazywana na jego rachunek bankowy, z którego została przelana opłata rejestracyjna. Po otrzymaniu pożyczki pożyczkobiorca zobowiązany był do zwrotu pożyczki powiększonej o prowizję w zadeklarowanym przez siebie terminie. Pozwany dokonał takiej rejestracji na stronie internetowej spółki i wniósł opłatę rejestracyjną, akceptując warunki pożyczki. Spółka zgodnie z wnioskiem pozwanego udzieliła pozwanemu pożyczki nr (...) na okres 30 dni w wysokości 1000 zł. Spółka przekazała wskazaną kwotę na rachunek pozwanego w dniu 21.10.2013 r. Pozwany zobowiązany był do zwrotu pożyczki powiększonej prowizję za udzielenie pożyczki w kwocie 191 zł do 20.11.2013 r. W dniu 8 sierpnia 2014 r. pozwany dokonał wpłaty kwoty 250 zł, która to wpłata została zgodnie z pkt 5.11 Regulaminu zaksięgowana odpowiedni sposób tj. 191 zł na koszty udzielenia pożyczki, 59 zł na część odsetek umownych liczonych od 21.11.2013 r. do dnia 8 sierpnia 2014 r., od kwoty 1000 zł co

spowodowało jej zmniejszenie do kwoty 55,41 zł. W dniu 11 września 2014 r. pozwany dokonał wpłaty w wysokości 250 zł i kolejnej wpłaty w dniu 15.10.2014 r. w wysokości 250 zł, która podobnie jak poprzednie kwoty została zaksięgowana w odpowiedni sposób w pierwszej kolejności na poczet odsetek umownych, następnie na należność główną. Na skutek częściowej spłaty zadłużenia przez pozwanego wysokość należności na dzień wniesienia pozwu wynosi 581,91 zł z odsetkami umownymi maksymalnymi od dnia 16.10.2014 r. do dnia zapłaty liczonymi od ww. kwoty. Powód wskazał, że przedmiotowa wierzytelność została zbyta przez Spółkę na rzecz powoda.

Pozwany P. Ć. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podniósł zarzut przedawnienia wierzytelności dochodzonej pozwem, brak legitymacji czynnej strony powodowej do wytoczenia powództwa – brak umowy cesji bowiem zawiadomienie o przelewie nie jest wystarczające do udowodnienia faktu zawarcia umowy cesji, brak wykazania dokonania zapłaty za przedmiot cesji przez stronę powodową oraz brak wykazania skuteczności zawarcia umowy cesji, brak wykazania procesowo przez stronę powodową przysługiwania jej zobowiązania, brak wykazania należności, która przysługuje domniemanemu aktualnemu wierzycielowi. Pozwany twierdził, że zobowiązanie wobec pierwotnego wierzyciela, które posiadał pozwany zostało spłacone. Zaprzeczył, że łączył go z domniemanym wierzycielem stosunek umowny z tytułu zawieranych jakichkolwiek umów. Twierdził, że strona powodowa nie wykazała skuteczności przejścia uprawnień na podstawie cesji wierzytelności na inny podmiot gospodarczy (art. 6 kc).

Sąd ustalił, co następuje:

(...) Sp. z o.o. w W. (według twierdzeń powoda nie popartych dowodami jej następcą prawnym był (...) sp. z o.o. w W.) w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej udzielała drogą elektroniczną krótkoterminowych pożyczek gotówkowych przez internet. Osoba ubiegająca się o taką pożyczkę musiała zarejestrować się na stronie internetowej spółki, podając imię, nazwisko, numer pesel, numer dowodu osobistego, miejsce zamieszkania. Warunkiem rejestracji było potwierdzenie przeczytania i zaakceptowania o.w.u., które były zamieszczone na stronie internetowej spółki. W trakcie rejestracji osoba ubiegająca się o pożyczkę zobowiązana była dokonać przelewu opłaty rejestracyjnej na rachunek bankowy Spółki podany na jej stronie internetowej. Dokonanie opłaty rejestracyjnej miało na celu sprawdzenie przez Spółkę, czy podane dane w formularzu rejestracyjnym należą do osoby ubiegającej się o pożyczkę. W celu otrzymania pożyczki osoba zarejestrowana zobowiązana była złożyć wniosek o udzielenie pożyczki na formularzu umieszczonym na stronie internetowej spółki, gdzie zobowiązana była podać wnioskowaną kwotę, okres, na jaki ma zostać udzielona oraz termin spłaty pożyczki. Kwota pożyczki była przelewem przekazywana na jego rachunek bankowy, z którego została przelana opłata rejestracyjna. Po otrzymaniu pożyczki pożyczkobiorca zobowiązany był do zwrotu pożyczki powiększonej o prowizję w zadeklarowanym przez siebie terminie. Pozwany P. Ć. dokonał takiej rejestracji na stronie internetowej spółki i wniósł opłatę rejestracyjną, akceptując warunki pożyczki. Spółka zgodnie z wnioskiem pozwanego udzieliła pozwanemu pożyczki nr (...) na okres 30 dni w wysokości 1000 zł. Spółka przekazała wskazaną kwotę na rachunek pozwanego w dniu 21.10.2013 r. Pozwany zobowiązany był do zwrotu pożyczki powiększonej prowizję za udzielenie pożyczki w kwocie 191 zł do 20.11.2013r.

(dowód: okoliczności bezsporne, a nadto regulamin udzielania pożyczek – k. 7-8, wyciąg z rachunku bankowego – k. 9-10, dokument udzielenia pożyczki – k. 11, wydruk KRS – k. 13)

W dniu 8 sierpnia 2014 r. pozwany dokonał wpłaty kwoty 250 zł tytułem częściowej spłaty pożyczki, która to wpłata została zgodnie z pkt 5.11 Regulaminu zaksięgowana odpowiedni sposób tj. 191 zł na koszty udzielenia pożyczki, 59 zł na część odsetek umownych liczonych od 21.11.2013 r. do dnia 8 sierpnia 2014 r., od kwoty 1000 zł co spowodowało jej zmniejszenie do kwoty 55,41 zł. W dniu 11 września 2014 r. pozwany ponownie dokonał wpłaty w wysokości 250 zł i kolejnej wpłaty w dniu 15.10.2014 r. w wysokości 250 zł, która podobnie jak poprzednie kwoty została zaksięgowana w odpowiedni sposób w pierwszej kolejności na poczet odsetek umownych, następnie na należność główną. W tej sytuacji na skutek częściowej spłaty zadłużenia przez pozwanego wysokość należności pierwotnego wierzyciela na dzień wniesienia pozwu wynosi 581,91 zł z odsetkami umownymi maksymalnymi od dnia 16.10.2014 r. do dnia zapłaty liczonymi od ww. kwoty, przy czym pozwany twierdzi, że cała pożyczka została przez niego spłacona pierwotnemu wierzycielowi, na co nie przedstawił żadnych dowodów wpłat, innych niż przedłożone przez stronę powodową.

(dowód wyciąg z rachunku bankowego – k. 15-17)

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w W. twierdzi, że przedmiotowa wierzytelność została zbyta przez Spółkę na rzecz powoda. Na tę okoliczność powód przedstawił oświadczenie o zbyciu wierzytelności z datą 24.08.2016 r., na którym widnieje podpis w miejscu I. Z. Prezes Zarządu. Osoba o takich personaliach widnieje w KRS jako Prezes Zarządu Spółki (...) Sp. z o.o. w W.. W oświadczeniu o zbyciu wierzytelności nie zawarto żadnych informacji odnośnie (...) Sp. z o.o. w W. i zbyciu przez tę spółkę wierzytelności na rzecz Spółki (...). Jest to dokument prywatny bez notarialnego poświadczenia podpisu.

(dowód: wydruk KRS – k. 13-14, oświadczenie o zbyciu wierzytelności – k. 12)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo z uwagi na nieudowodnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy przy podniesionym przez pozwanego zarzucie braku legitymacji procesowej czynnej podlegało oddaleniu w całości. Zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Potwierdzeniem zasady kontradiktoryjności procesu cywilnego są również przepisy art. 3 kpc, 232 kpc i 381 kpc.

W niniejszym procesie z uwagi na zakwestionowanie przez pozwanego istnienia umowy cesji wierzytelności i wykazania przejścia praw i obowiązków z zawartej umowy pożyczki na powoda, to na nim spoczywał ciężar wykazania, że istotnie pozwany był zobowiązany świadczyć wobec cedenta, a następnie wobec cesjonariusza (ciąg cesji). Zgodnie z art. 6 k.c. to powód obciążony był obowiązkiem dowiedzenia swoich uprawnień do otrzymania od pozwanego zapłaty. W niniejszym postępowaniu powód (przy zaprzeczeniu przez pozwanego braku legitymacji czynnej strony pozwanej do wytoczenia powództwa, braku umowy cesji, braku wykazania dokonania zapłaty za przedmiot cesji przez stronę powodową, braku wykazania skuteczności zawarcia umowy cesji, braku wykazania procesowo przez stronę powodową przysługiwania jej zobowiązania, braku wykazania należności, która przysługuje domniemanemu aktualnemu wierzycielowi, braku wykazania skuteczności przejścia uprawnień na podstawie cesji wierzytelności na inny podmiot gospodarzy) nie przedstawił wiarygodnego dowodu wskazującego na istnienie umowy cesji dotyczącego przelewu wierzytelności z pierwotnego wierzyciela tj. (...) Sp. z o.o. w W., następnie (...) sp. z o.o. w W. na powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w W.. Z pewnością warunkiem tego nie spełnia dołączone oświadczenie o zbyciu wierzytelności, które jest sporządzone w formie pisemnej bez podpisu notarialnie poświadzonego, co z kolei przy podniesionym zarzucie braku legitymacji procesowej czynnej poddaje w wątpliwość istnienie takiej umowy cesji. Z tegoż oświadczenie nie wynika nawet kiedy przedmiotowa umowa wierzytelności została zawarta, jest to dokument prywatny (art. 245 kc), który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Taki dokument nie korzysta z domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w nim zawartych, korzysta jednak z domniemania autentyczności i z domniemania wyłączającego potrzebę dowodu, że osoba, która dokument podpisała, złożyła zawarte w nim oświadczenie. Każda osoba mająca w tym interes prawny może stwierdzić i dowodzić, że treść złożonego oświadczenia nie odpowiada stanowi rzeczywistości. O materialnej mocy dowodowej dokumentów prywatnych rozstrzyga Sąd zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów. Kwestię obalenia ww. domniemania wyłączającego potrzebę dowodu oraz prawdziwości dokumentu prywatnego reguluje art. 253 kpc, zgodnie z którym jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Jeżeli jednak spór dotyczy dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać. W tych okolicznościach skoro pozwany zaprzeczył istnienie cesji wierzytelności, a co za tym idzie zakwestionował legitymację procesową czynną po stronie powoda do skutecznego występowania z niniejszym pozwem przeciwko niemu, to strona powodowa miała interes prawnym w tym by skorzystać z tego dokumentu i to ona powinna udowodnić jego prawdziwość, choćby poprzez przedłożenia umów cesji, oświadczenia o zbyciu wierzytelności z podpisem notarialnie poświadczonym (dla porównania art. 788 kpc). W tych okolicznościach twierdzenia strony powodowej o nabyciu przedmiotowej wierzytelności należało potraktować jako gołosłowne, nie poparte żadnymi przekonującymi dowodami. Sam fakt posiadania dokumentacji pożyczkowej

nie przesądza sam w sobie o nabyciu tejże wierzytelności. Wprawdzie wierzytelność z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki jest w tymże oświadczeniu opisana, oznaczona i zindywidualizowana, jednakże brak jest przekonywujących dowodów, że do zawarcia umów cesji licząc od pierwszego wierzyciela w istocie doszło. Sąd doręczył odpis sprzeciwu pozwanego powodowi i zobowiązał go do złożenia w stosownym terminie wszelkich dowodów – pod rygorem z art. 207 § 6 i 7 kpc, zaś powód w odpowiedzi na wezwanie Sądu złożył pismo, w którym jedynie wyjaśnił, że właśnie owo oświadczenie o zbyciu wierzytelności złożone przez Prezesa Zarządu wykazuje jego legitymację czynną i podtrzymał twierdzenia zawarte w pozwie.

Reasumując powództwo zostało oddalone z uwagi na nie udowodnienie przez powoda okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. W myśl art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. (§ 2). W myśl natomiast art. 513 § 1 kc dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. W piśmiennictwie zauważono, że przy analizie stosunku dłużnik – cesjonariusz szczególnie uwidaczniają się dwie zasady, charakteryzujące ten stosunek. Pierwsza dotyczy nabycia przez cesjonariusza w drodze przelewu wierzytelności tylu praw, ile miał cedent. Wyraża to paremia *nemo in alium plus iuristransferre potest quam ipse habet*. Cesjonariusz nie może więc żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze niż cedent. Druga zasada dotyczy sytuacji prawnej dłużnika, która nie może ulec pogorszeniu na skutek przelewu w stosunku do tej, jaką dłużnik miał przed przelewem (J. Mojak (w:) Kodeks..., s. 162; H. Ciepla (w:) Komentarz..., s. 595; B. Łubkowski (w:) Kodeks..., s. 1225). Z wierzytelnością po przelewie pozostają zatem związane wszystkie zarzuty dłużnika, które mogły być podnoszone w stosunku do poprzedniego wierzyciela (cedenta). W myśl art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Jeżeli chodzi o rozkład ciężaru dowodu, to powód w niniejszej sprawie powinien udowodnić fakty pozytywne, które stanowią podstawę jego powództwa tj. okoliczności prawo tworzące, a pozwany, jeżeli faktów tych nie przyznaje, ma obowiązek udowodnienia okoliczności niweczących prawo powoda, z zastrzeżeniem wynikającym z art. 253 kpc. W tym stanie rzeczy należało uznać, iż w przedmiotowej sprawie, wobec nie przedstawienia Sądowi umowy stanowiącej przedmiot cesji, Sąd nie był w stanie dokonać merytorycznej weryfikacji wysokości i wymagalności dochodzonej pozwem należności, zarówno w zakresie wysokości należności głównej, jak i odsetek.

Na marginesie jedynie należy wskazać, że zarzut pozwanego dotyczący przedawnienia przedmiotowej jest niezasadny albowiem nie upłynął okres 3-letni od dnia wymagalności przedmiotowego roszczenia do dnia wniesienia pozwu.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd na podstawie art. 509 §1 i 2 kc w zw. z art. 6 kc orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 kpc. O zwrocie kosztów zastępstwa procesowego strony pozwanej, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 360 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł orzeczono w oparciu o przepis art. 98 kpc w zw. z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym do 26.10.2016 r. Od dnia 27.10.2016 r. obowiązują nowe niższe stawki dla radców prawnych, przy czym zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Niniejsza sprawa została zainicjowana 4 października 2016 r. (k. 19), a zatem zastosowanie znajdują przepisy cyt. rozporządzenia w jego poprzednim brzmieniu przed zmianą wynikającą z rozporządzenia z 3.10.2016 r.